

manipularea, sesizabile doar în cazul unei sinucigașe și al unui dependent de droguri ajung să se propage necontrolat, înghițindu-i și pe cei care inițial ar fi putut trage beneficii de pe urma lor.

Acordurile blânde și învăluitoare ale bluesului final îi lasă spectatorului libertatea să hotărască, în funcție de propria dispoziție sau orientare, dacă privirile ațintite spre un orizont imaginar, din care crucificabilul a dispărut, sunt pline de nostalgie sau de optimism.

Teatrul „Nottara” – *Blues* de Arthur Miller. Traducerea și regia: Petre Bokor. Scenografia: Viorica Petrovici. Cu: Ion Haiduc (*generalul Felix Barriaux*), Alexandru Repan (*Henri Schultz*), Cerasela Iosifescu (*Emily Schapiro*), Alexandru Jitea (*Skip L. Cheesboro*), Raluca Gheorghiu (*Jeanine Schultz*), Adrian Văncică (*Stanley*), Mircea Teodorescu, Ionel Stoica, Gheorghe Săbărel, Andrei Parasca (*soldat*). Data premierei: 13 martie 2008.

Cristiana GAVRILĂ

Comedianții tragici ai lui Matei Vișniec

În prima parte a Festivalului Comediei Românești din acest an, organizat de Teatrul de Comedie, a fost invitat un spectacol parizian pe un text al lui Matei Vișniec. *Bătrânul clovn cu inimă fugară* era un spectacol-recital, în care dramaturgul a strâns pasaje din mai multe piese (*Teatrul descompus*, *Angajare de clovn*, *Imaginează-ți că ești Dumnezeu* etc.). Construcția părea gândită special pentru a oferi lui Olivier Comte datele unui recital în limitele absurdului, poeziei textului și performanței actoricești prin instrumentele teatrului clasic, prin efectele teatrului de păpuși dar, mai ales, printr-o expresivitate specifică mimilor și comedianților de altădată. Acest experiment semnat de Matei Vișniec te face să te gândești la un tip de text și un tip de actor cu datele ludicului, care trebuie să funcționeze într-o simbioză totală.

Dramaturgul compune personaje pe care nu orice actor poate să le joace, iar dacă ele nu își găsesc pe scenă reprezentări complexe, caricatural-nostalgice, se transformă din personaje-idei în roluri banale, care nu au siguranța trecerii la public. În *Buzunarul cu pâine* de la Teatrul Metropolis, Oana Pellea și Sandu Mihai Gruia reușesc performanța de a intra în această convenție plăcută și parșivă a textului și de a reda, cu simplitate, fără artificii spectaculoase mesajul unui spectacol sensibil. Actorii se joacă de-a comicul și de-a tragicul, ținând spectatorul la granița dintre râs și plâns. Pentru că replicile curg pline de candoare, iar personajele se nasc odată cu fiecare cuvânt rostit, cu fiecare gând care brăzdează chipul actorilor. Unul este idealistul optimist, care încearcă din răspuțeri să găsească o soluție pentru câinele din groapă (și pentru tot restul lumii), iar celălalt este cărcotașul care demontează cu dispreț toate soluțiile, deși țipă cu disperare că trebuie făcut ceva. Într-un dialog absurd despre lipsa de sens a vieții, Matei Vișniec se întristează și râde de dilemele și precauțiile omului, care anulează orice posibilitate de acțiune. Experimentează un lanț al slăbiciunilor și al efectelor, dacă trece noaptea, degeaba mai oferă dimineața o mulțime de posibilități. S-ar putea să fie prea târziu.

În această situație, tratată calm și întoarsă pe toate părțile, se simte continuu un nerv întins la maximum. În orice moment este gata să se rupă, îți vine să strigi din fotoliul de spectator, ca unul dintre personaje, că trebuie făcut ceva. Măcar cineva

să mai arunce o firimitură de pâine câinelui să vedem dacă nu cumva a murit. Această implicare pătimașă a publicului este meritul actorilor, la care nu te poți gândi nicio clipă separat. Sunt un cuplu care funcționează perfect, își controlează și completează energia, o direcționează spre public. Iar relația cu sala este una intimă, parcă tot spectacolul vorbește despre tine și actorii arată spre tot timpul spre public, ca în final groapa mică să fie acoperită de una mai mare în care ne găsim toți, personaje și spectatori. Ideea este teatrală, iar emoția puternică, atunci când Oana Pellea coboară în sala împărțind printre spectatori pâinea căzută din cer.

Se simte că *Buzunarul cu pâine* este un spectacol "rodât" (Oana Pellea și Sandu Mihai Gruia îl joacă în limba franceză de ani buni și l-au plimbat deja prin multe țări), premiera bucureșteană reprezintă doar o oprire în limba română din traseul acestei producții.

Teatrul Metropolis – Buzunarul cu pâine de Matei Vișniec. Cu: Oana Pellea și Sandu Mihai Gruia, Teatrul Metropolis. Data premierei: martie 2008.

Alexandru ȘTEFAN

Doamna și domnul Capulette

Într-o poveste de dragoste e incorect să ai pretenții estetice predefinite, deoarece te afli pe un teren unde orice s-ar întâmpla, dacă există emoție, atunci e bine. Dar pentru asta este foarte important ca tot ceea ce se petrece să fie adevărat; actorii trebuie să creadă în acțiunile lor, deoarece nu e loc de păcăleli: mai ales în piesele lui Shakespeare! Din această cauză, piesa *Romeo și Julieta* montată de Ioan Carmazan la Teatrul Nottara ne rezervă un lung șir de întâmplări puțin credibile.

E drept că, în ziua de azi, este foarte greu să mai montezi ceva original, și din această cauză, nu voi apleca urechea la sugestiile colegilor mei, de a aminti aici câteva spectacole de referință ale acestei piese, montate în trecutul apropiat. Personal, am renunțat demult la speranța originalității, și m-am resemnat! La fel de greu mi se pare ca dintr-o piesă de Shakespeare să faci un spectacol incoerent, lipsit de mesaj, când suportul textual este atât de limpede.

Nu mă deranjează să văd o Julietă tânără și foarte energică, dar e enervant faptul că își trăiește tragedia cu o seninătate debordantă: ținându-l în brațe pe Romeo, exclamă constatativ: "Te-ai otrăvit!"; ca și cum bietul băiat ar fi putut face și lucruri mai înțelepte decât să dea pe gât licoarea morții. Romeo este tot timpul ușor tulburat, dar nu în sensul bun al cuvântului! Se bucură de femeia iubită ca un copil de o jucărie cu mecanismul defect, chinându-se să uite că la finalul piesei va muri. Traversând scena ca o stafie (la un moment dat chiar poartă o cămașă nefiresc de largă pentru un bărbat), întâlnirile lui cu Julieta au un aer de fantasmă onirică, asemeni personajelor din tablourile lui Sabin Bălașa. Parcă Eminescu s-ar întâlni cu muzele! Și în cazul lui, cuvintele curg repede și, din păcate, neclar. La modul cel mai propriu cu putință, nu se aude ce vorbește! Celebra replică „Sunt jucăria sorții” e aruncată scurt, și absolut lipsită de vreun motiv interior!

Scena balconului e înlocuită cu o uriașă scară albastră! O convenție greoaie pentru spectator, pe care jocul actoricesc nu o ajută deloc: între amorezi nu există nicio distanță, dar în mod bizar se comportă ca și cum ar fi, probabil pentru a nu se abate de la *obligo*-ul impus de text!